

การพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ชลบุรี ระยอง สู่อำนาจ
THE DEVELOPMENT OF ADMINISTRATION MODEL FOR
NONGYASIRIWORAWATWITTHAYA STUDENT'S DESIRED CHARACTERISTICS
DEVELOPMENT UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
CHONBURI RAYONG TO SUCCESS

รุ่งทิวี พรรณนา Rungtawee Panrana
โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา Nongyaisiriworawatwitthaya school, Thailand
Corresponding Author E-mail: rungtawee@gmail.com

Article Received: September 04, 2025. Revised: December 21, 2025. Accepted: December 23, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา 2) พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่อำนาจ 3) นำรูปแบบไปใช้บริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ และ 4) ประเมินผลและเผยแพร่รูปแบบ การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย 4 ระยะ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้แทนชุมชน ในปีการศึกษา 2565 – 2566 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และคุณลักษณะที่ 3 มีวินัย คุณลักษณะที่ 4 ใฝ่เรียนรู้ คุณลักษณะที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง การพัฒนาความเป็นคนดี ต้องยึดการปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดประพัตติตนเป็น แบบอย่างที่ดี และมีแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการสร้างการรับรู้ การสร้างวิถีปฏิบัติที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาร่วมกัน 2) ผลการพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่อำนาจ ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการนำรูปแบบไปใช้บริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ พบว่า ดำเนินการ ดังนี้ (1) การวิเคราะห์บริบทและการเตรียมการ (2) การสร้างการรับรู้ (3) การสร้างวิถีปฏิบัติ (4) การประยุกต์ใช้ (5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (6) การขยายผล และสร้างเครือข่าย 4) ผลการประเมินผลรูปแบบ พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา สู่อำนาจ ด้านความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ, การบริหารสถานศึกษา, คุณลักษณะอันพึงประสงค์, นักเรียน, การบริหารสู่ความสำเร็จ

Abstract

This research aimed to: 1) study the current state and needs for school administration to develop the Nongyaisiriworawatwiththaya student's desired characteristics; 2) develop an administration model for Nongyaisiriworawatwiththaya student's desired characteristics development Under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong to success; 3) to implement the developed model; and 4) to evaluate and disseminate the developed model. This study employed a Mixed Methodology Research design, comprising four phases. The target groups, during the 2022 – 2023 academic year, included school administrators, teachers, educational personnel, students, and community representatives. The research instruments were questionnaires, interview forms, and evaluation forms. Data were analyzed using mean, standard deviation, and content analysis.

Th findings revealed that: 1) Current State and Needs: The overall level of students' desired characteristics was good. However, three characteristics were at a moderate level: 3 Discipline 4 Inquisitiveness and 6 Perseverance. Developing goodness of character requires serious and continuous practice, leading to becoming a role model. The guideline for development involves creating awareness and establishing practices where all parties collaboratively participate in the development process. 2) Model Development: The developed school administration model was evaluated for its appropriateness, and feasibility, with an overall rating at the highest level. 3) Model Implementation: The implementation of the model for successful school administration consisted of the following six stages: (1) Context Analysis and Preparation, (2) Creating Awareness, (3) Establishing Practices, (4) Application, (5) Supervision, Monitoring, and Evaluation, (6) Expansion and Network Creation. 4) Model Evaluation: The overall usefulness of the model was rated at the highest level. Furthermore, the overall satisfaction of the stakeholders involved with the model was also at the highest level.

Keywords: Model, Educational Administration, Desirable Characteristics, Students, Administration for Success

บทนำ

พระปฐมบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานเมื่อวันเสาร์ที่ 4 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2562 ความว่า “เราจะสืบสาน รักษาและต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” ประกอบกับ พระบรมราโชบายด้านการศึกษา และพระราชกรณียกิจด้านการศึกษา ที่ทรงต้องการให้กระทรวงศึกษาธิการขับเคลื่อนสนองพระบรมราโชบาย นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ยังทรงให้ความสำคัญกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย ทรงเน้นย้ำว่า “การพัฒนาคนต้องเริ่มที่การพัฒนาจิตใจ ให้มีคุณธรรมนำความรู้” (พระราชดำรัส ณ วันเฉลิมพระชนมพรรษา, 2562) แนวพระราชดำรินี้สะท้อนให้เห็นว่าการศึกษาต้องไม่เพียงมุ่งเน้นวิชาการ แต่ต้องสร้างคนที่มีคุณธรรมควบคู่กันไปด้วย ในยุคโลกาภิวัตน์ที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมโลกกำลังเผชิญ

กับปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรม ทั้งปัญหาการคอร์รัปชัน ความรุนแรงในโรงเรียน และการใช้สื่อสังคมอย่างไม่รับผิดชอบ (UNESCO, 2021) “คุณธรรม” เป็นคุณค่าพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ครบทุกมิติ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ สามารถขับเคลื่อนโลกสมัยใหม่และผลักดันให้เกิดการพลิกโฉมประเทศ สร้างสังคมไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในช่วงระยะเวลา 5 ปี ข้างหน้า (พ.ศ. 2566 - 2570) ของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีความรู้และทักษะชีวิต (Soft Skills) อันมีคุณธรรมเป็นองค์ประกอบ จึงเป็นประเด็นการพัฒนาของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ต่อเนื่องจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2565) อันเป็นแผนส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของประเทศที่ทำให้ “คุณธรรม” ได้ถูกนำไปอภิปราย ถกเถียง และเกิดการบูรณาการการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานทุกภาคส่วนทั่วประเทศ จากนโยบายของรัฐบาลในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนา “คน” ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือเป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในทุกมิติ สอดคล้องกับเป้าหมายของ “แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1” ที่พัฒนาคนไทยให้มีคุณธรรมโดยใช้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ซึ่งเป็นระยะเวลากว่า 5 ปีแล้ว นับตั้งแต่รัฐบาลได้ประกาศใช้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา (กรมการศาสนา, 2560) สำหรับสังคมไทย ผลสำรวจของสำนักงานส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2565) พบว่า เยาวชนไทยมีพฤติกรรมเสี่ยงเพิ่มขึ้น เช่น การลอกการบ้าน การใช้คำหยาบ และการกลั่นแกล้งกันในโรงเรียน สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการส่งเสริมคุณธรรมในสถานศึกษายังไม่บรรลุผลเท่าที่ควรจากการประเมินองค์กรคุณธรรม (ป.ป.ช., 2566) โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และสถาบันคุณธรรม (องค์การมหาชน) พบว่า ในภาพรวม ปี 2565 มีองค์กรที่ผ่านเกณฑ์คุณธรรม จำนวนร้อยละ 72 ขององค์กรที่เข้ารับการประเมิน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 82.4 คะแนน (เต็ม 100) ส่วนใหญ่มีระบบการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส และมีการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรเชิงจริยธรรม และในปี 2566 มีองค์กรที่ผ่านเกณฑ์คุณธรรม จำนวนร้อยละ 78 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 จากปี 2565) โดยคะแนนเฉลี่ย 85.1 คะแนน (เพิ่มขึ้น 2.7 คะแนน) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการมีจิตสาธารณะ พบว่า ในปี 2564 มีโรงเรียนเข้าร่วมกว่า 30,000 แห่ง ซึ่งแบ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการศึกษาพิเศษ มีกิจกรรมอบรมครูและบุคลากรเพื่อเป็น “แม่พิมพ์คุณธรรม” กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน เช่น ค่ายคุณธรรม โครงการจิตอาสา และการประเมินโรงเรียนคุณธรรมตามเกณฑ์ของ สพฐ. โดยเริ่มจาก ระดับ 1 ดาว ถึง ระดับ 4 ดาว ซึ่งผลสำเร็จพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการลดระดับของปัญหาด้านพฤติกรรมนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะมากขึ้น และเกิดการสร้างเครือข่ายโรงเรียนคุณธรรมเพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2564) ที่สำคัญระหว่างปีการศึกษา 2565 - 2566 สถานศึกษาของไทยได้ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างเข้มข้น ผ่านกลยุทธ์ที่หลากหลายและสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ โดยมีการบูรณาการทั้งในระดับโรงเรียนและชุมชน ซึ่งประเด็นการพัฒนาบุคลากรดังกล่าว ได้นำไปสู่การวางแผนกำหนดนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาศักยภาพกำลังคนของประเทศ เพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การกำหนดกรอบการพัฒนาเกี่ยวกับการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

(Human Capital Potential Development) ไว้ในกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งมุ่งหมาย “พลิกโฉมประเทศไทยสู่ เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” (Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand) ในห้วงเวลาของการดำเนินการปฏิรูปประเทศ และสถานการณ์โลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระแสโลกาภิวัตน์ (Influence of Globalization Stream) ที่เชื่อมโยงผู้คนจากทุกมุมโลกให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น ผลพวงจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โลกแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน (Borderless Communication) ทำให้เกิดการท้าทายข้อจำกัดต่างๆ เรื่องพรมแดนหรือเส้นกั้นแบ่งในเรื่องพื้นที่ ทำให้เกิดการไหลบ่าของวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกวัฒนธรรมหนึ่งอย่างง่ายดาย นอกจากนี้ ยังกำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ด้วย การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของฝ่าย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา เป็นสถานศึกษาตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านจริยธรรม อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์เบื้องต้นผู้บริหารและครูพบว่า การบริหารคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนยังขาดระบบการติดตามผลที่ชัดเจน และบางกิจกรรมยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ยังพบว่าพฤติกรรมบางประการของนักเรียน เช่น การมาโรงเรียนสาย การไม่ส่งงาน และการไม่เคารพกฎระเบียบ ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ผู้วิจัย ซึ่งเคยบวชเรียนมานานถึง 12 ปี จนสำเร็จปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ (เกียรตินิยม) และสำเร็จการศึกษาสูงสุด ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เมื่อมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาได้นำเอาข้อมูลสำคัญดังกล่าวข้างต้นมาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ กำหนดเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษาโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยาให้สอดคล้องกับบริบทที่ตั้งของสถานศึกษา ฤกษ์สำคัญที่จะสร้างบุคลากรคุณภาพขึ้นมาได้ก็คือ “คุณธรรมนำความรู้” โดยผู้วิจัยให้นิยามว่า “การสร้างคนเก่งที่เป็นคนดี” โดยนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มาเป็นแนวทางกำหนดรูปแบบในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์บริบท วางแผน จัดทำคู่มือ ตลอดจนดำเนินการยกระดับคุณภาพนักเรียน โดยตั้งเกณฑ์ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีการกำกับติดตามและนำผลการประเมินไปใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนแบบมุ่งเน้นเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาสถานศึกษาว่า “คุณธรรมสูง (Strong Merit) ความรู้ดี (Deep Knowledge) สมรรถนะเด่น (High Competency)” และมุ่งสร้างสรรค์ “คนเก่งที่เป็นคนดี” เป็นผลผลิตออกสู่สังคมเป็นสำคัญ ดำเนินการโครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกัน การทุจริต” ตามยุทธศาสตร์และเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งมิติการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มิติการสร้างความสุขใจโปร่งใส โดยมุ่งหวังพัฒนาผู้เรียนให้ “เป็นคนเก่งที่เป็นคนดีและมีความสุข” มิติการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมิติการป้องกันการทุจริต ผนวกกับกระแสการระดมการลงทุนและการพัฒนาประชากรเพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและทุกภาคส่วนมุ่งหวัง

ให้เด็กมีความพร้อมต่อการเป็นแรงงานฝีมือคุณภาพรองรับการพัฒนาในอนาคต โรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา จึงได้ประยุกต์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ (Creative and Productive Organization: CPO) หรือ กระบวนการมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียน CPS (Creative and Productive School) พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดผลิตภาพ และคิดรับผิดชอบ โดยมุ่งหมายให้สถานศึกษาเป็น ร่วมกับวงจรคุณภาพ PDCA (Deming, 1986)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และสามารถนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งตอบคำถามหลักว่า โรงเรียนควรบริหารคุณธรรมจริยธรรมอย่างไรให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด ทั้งในด้านคุณภาพการบริหารจัดการ คุณภาพครู คุณภาพนักเรียนและการมีส่วนร่วมของชุมชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ
3. เพื่อนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ไปใช้บริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ
4. เพื่อประเมินผลรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบแบบผสมวิธี โดยมีระเบียบวิธีวิจัย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการสอบถาม มีรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 กลุ่มเป้าหมายในปีการศึกษา 2565 จำนวน 678 คน ประกอบด้วย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 36 คน นักเรียน จำนวน 625 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน

1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คำถามทุกรายการมีค่า IOC อยู่ระหว่าง .60 - 1.00 ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .87 และได้ค่าความเที่ยงของสภาพที่คาดหวังเท่ากับ .87

1.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง โดยเป็นการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์ผ่านลิงค์และคิว

อาร์คิต ระหว่างวันที่ 1-15 มีนาคม 2565 จำนวน 678 ฉบับ ได้ตอบ กลับมาจำนวน 678 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.1.4 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1976 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้ความสำเร็จ โดยการสัมภาษณ์มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ระดับอุดมศึกษาและนักวิชาการอิสระ จำนวน 9 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติโดยมีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกด้านการบริหารการศึกษาหรือมีความรู้ความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน อย่างน้อย 10 ปี โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย เป็นแบบปลายเปิด จำนวน 3 ประเด็น

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จด้วยตนเอง ในเดือนพฤษภาคม 2565

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้สำเร็จ

2.1 วิธีดำเนินการ ยกร่างรูปแบบโดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของรูปแบบเพื่อนำมา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบ และนำผลจากการศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากตอนที่ 1 เพื่อสรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้สำเร็จ จากนั้นดำเนินการ ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้สำเร็จ โดยการสัมภาษณ์ผู้ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

2.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ระดับอุดมศึกษาและนักวิชาการอิสระ จำนวน 17 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติโดยมีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกด้านการบริหารการศึกษาหรือมีความรู้ความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน อย่างน้อย 10 ปี โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ เป็นการประเมินด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้เชี่ยวชาญ แล้วส่งแบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ ให้ผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการจัดสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) แบบออนไลน์ ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล โดยผู้วิจัยนำเสนอกระบวนการพัฒนารูปแบบด้วยตนเอง

2.5 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากการจัดสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์ผลการประเมินด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

3.1.1 ประชากร จำนวน 254 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 42 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 119 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 71 คน และชุมชน จำนวน 20 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 155 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มร้อยละ 5 และสุ่มแบบกำหนดโควตา (Quota sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 26 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 72 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 44 คน และชุมชน จำนวน 12 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คำถามทุกรายการมีค่า IOC ตั้งแต่ .60-1.00 ได้ค่าความเที่ยงของสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ .87 และได้ค่าความเที่ยงของสภาพที่คาดหวังเท่ากับ .87

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ โดยการส่งแบบประเมินไปยังกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง โดยเป็นการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์ผ่านลิงค์และคิวอาร์โค้ด ระหว่างวันที่ 1 - 7 มีนาคม 2566 จำนวน 155 ฉบับ ได้แบบสอบถามกลับมา จำนวน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3.2 เก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในปีการศึกษา 2566 จากครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ตามระบบการประกันคุณภาพภายใน

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อและภาพรวมแล้วแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์

ตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ

4.1 การศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้สนับสนุนในชุมชน (STACS) ต่อการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ โดยการสอบถาม มีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 ประชากร จำนวน 818 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 42 คน นักเรียน จำนวน 754 คน และชุมชน จำนวน 20 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 269 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มร้อยละ 5 และสุ่มแบบกำหนดโควตา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 14 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 248 คนและชุมชน จำนวน 6 คน

4.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คำถามทุกรายการมีค่า IOC ตั้งแต่ .80 - 1.00 และแบบประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คำถามทุกรายการมีค่า IOC ตั้งแต่ .60-1.00 ได้ค่าความเที่ยงของสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ .87 และได้ค่าความเที่ยงของสภาพที่คาดหวังเท่ากับ .87

4.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อสิ้นสุดการจัดการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยเป็นการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์

4.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและภาพรวมแล้วแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์

4.2 ถอดบทเรียนความสำเร็จและนำเสนอผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1 ถอดบทเรียนความสำเร็จของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ

4.2.2 นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ความสำเร็จ กับหน่วยงานทางการศึกษาร่วมกับสังกัดต่าง ๆ

4.2.3 การเขียนรายงานการถอดบทเรียน สู่วิสัยปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี และคุณลักษณะที่ 3 มีวินัย คุณลักษณะที่ 4 ใฝ่เรียนรู้ คุณลักษณะที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง การพัฒนาความเป็นคนดีต้องยึดการปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดประพัตติตนเป็น แบบอย่างที่ดี และมีแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการการสร้างการรับรู้ การสร้างวิสัยปฏิบัติที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาร่วมกัน

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา

ที่	สภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น (N=678)		ความหมาย
		μ	σ	
1	รักชาติศาสน์กษัตริย์	4.25	.71	ดี
2	ซื่อสัตย์สุจริต	4.11	.85	ดี
3	มีวินัย	3.27	.95	ปานกลาง
4	ใฝ่เรียนรู้	3.40	.71	ปานกลาง
5	อยู่อย่างพอเพียง	4.58	.92	มากที่สุด
6	มุ่งมั่นในการทำงาน	3.36	1.19	ปานกลาง
7	รักความเป็นไทย	4.36	1.15	ดี
8	มีจิตสาธารณะ	4.22	.78	ดี
เฉลี่ยรวม		3.94	.91	ดี

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา พบว่า สภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ความสำเร็จ ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองสู่ความสำเร็จ ด้านความเหมาะสม

ที่	องค์ประกอบ	ความเหมาะสม (n=17)		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	องค์ประกอบที่ 1 การวิเคราะห์บริบทและการเตรียมการ (Context Analysis and Preparation)	4.67	.72	มากที่สุด
2	องค์ประกอบที่ 2 การสร้างการรับรู้ (Awareness)	4.74	.70	มากที่สุด
3	องค์ประกอบที่ 3 การสร้างวิธีปฏิบัติ (Implement)	4.75	.63	มากที่สุด
4	องค์ประกอบที่ 4 การประยุกต์ใช้ (Apply)	4.71	.74	มากที่สุด
5	องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (Supervision)	4.64	.79	มากที่สุด
6	องค์ประกอบที่ 6 การขยายผลและสร้างเครือข่าย (Expansion and Network)	4.79	.75	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.72	.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองสู่ความสำเร็จ ด้านความเหมาะสม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองสู่ความสำเร็จ ด้านความเป็นไปได้

ที่	องค์ประกอบ	ความเป็นไปได้ (n=17)		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	องค์ประกอบที่ 1 การวิเคราะห์บริบทและการเตรียมการ (Context Analysis and Preparation)	4.74	.78	มากที่สุด
2	องค์ประกอบที่ 2 การสร้างการรับรู้ (Awareness)	4.78	.49	มากที่สุด
3	องค์ประกอบที่ 3 การสร้างวิธีปฏิบัติ (Implement)	4.59	.91	มากที่สุด
4	องค์ประกอบที่ 4 การประยุกต์ใช้ (Apply)	4.62	.92	มากที่สุด
5	องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (Supervision)	4.82	.86	มากที่สุด
6	องค์ประกอบที่ 6 การขยายผลและสร้างเครือข่าย (Expansion and Network)	4.68	.87	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.77	.81	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริรวิวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองสู่ความสำเร็จ ด้านความเป็นไปได้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการนำรูปแบบไปใช้บริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ มีดังนี้

3.1 การวิเคราะห์บริบทและการเตรียมการ (Context Analysis and Preparation) โดยการร่วมมือดำเนินการวิเคราะห์บริบท (Analysis) และออกแบบนวัตกรรม ร่วมกันวิเคราะห์สภาพบริบท (SWOT) ตามหลักการ 5จ (เข้าใจ รู้ใจร่วมใจ พอใจ ภูมิใจ) ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ

3.2 การสร้างการรับรู้ (Awareness) โดยการสร้างความเข้าใจ การรับรู้ร่วมกันกับนักเรียน ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน ถึงความสำคัญที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา

3.3 การสร้างวิธีปฏิบัติ (Implement) โดยการจัดทำคู่มือการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา ที่มีการกำหนดกรอบ แนวทาง วิธีการปฏิบัติ รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.4 การประยุกต์ใช้ (Apply) เป็นกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ใน 4 มิติ คือ การพัฒนาผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร และผู้สนับสนุนในชุมชน โดยการลงมือปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย การร่วมกันลงมือปฏิบัติในการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.5 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (Supervision) โดยการกำหนดวิธีการและจัดทำเครื่องมือการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจวิธีการและการใช้เครื่องมือการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน กำหนดปฏิทินการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การดำเนินการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และสรุปผลการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

3.6 การขยายผลและสร้างเครือข่าย (Expansion and Network) โดยการ Show แสดงผลงาน หรือ นิทรรศการ ผลลัพธ์ความสำเร็จ Share การถอดบทเรียนแบบอย่างที่ดีและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Social การประชาสัมพันธ์ภายใต้สื่อสังคมออนไลน์ในหลากหลายช่องทาง และ Best Practice การถอดบทเรียนสู่วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

4. ผลการประเมินผลรูปแบบ พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ ด้านความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี และคุณลักษณะที่ 3 มีวินัย คุณลักษณะที่ 4 ใฝ่เรียนรู้ คุณลักษณะที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง การพัฒนา

ความเป็นคนดีต้องยึดการปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดประพัตติตนเป็น แบบอย่างที่ดี และมีแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการการสร้างการรับรู้ การสร้างวิถีปฏิบัติที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาร่วมกัน ที่ผลปรากฏเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของฝ่ายบริหาร ครู และนักเรียนในการระดมความคิด ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ จิตตินันท์ ดีหลาย (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไสวณนทวิทย์ จังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนโรงเรียนไสวณนทวิทย์ จังหวัดตราด มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านมีวินัย รองลงมาได้แก่ ด้านซื่อสัตย์ สุจริต ด้านรักความเป็นไทย ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านใฝ่เรียนรู้ สอดคล้องกับพระครูวินัยธรคุณ จนทสโล (เจ้าจันทิก) (2560) ได้ศึกษากระบวนการพัฒนาเยาวชนตามหลักการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เชิงพุทธบูรณาการในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับเยาวชนเกิดจากปัจจัยหลายด้าน เช่น ขาดการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจังในระดับสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา จนกลายเป็นปัญหาในระดับสังคมและประเทศชาติ ค่านิยมทางวัตถุในปัจจุบันทำให้เยาวชนขาดการยับยั้งชั่งใจไม่รู้คุณค่าแท้และคุณค่าเทียมของสิ่งของอุปโภคบริโภคจึงมีพฤติกรรมการใช้สอยสิ่งของแบบฟุ่มเฟือย ปัจจัยอีกด้านหนึ่งคือเยาวชนขาดความใส่ใจต่อคุณธรรมศีลธรรมส่งผลให้ขาดภูมิคุ้มกันทางจิตใจและอ่อนไหวต่อปัจจัยยั่วยงทางสังคมในยุคเทคโนโลยี ปัญหาที่พบบ่อย เช่น เยาวชนติดเกม ไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ไม่เชื่อฟังผู้ปกครองและครูอาจารย์ เป็นต้น สอดคล้องกับ สอนง สุตสะอาด (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิผลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ผลการวิจัยดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิผลในทุกด้านคือ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านสิ่งแวดล้อมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 4) ด้านการมีส่วนร่วม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้ประสบความสำเร็จประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์บริบทและการเตรียมการ (Context Analysis and Preparation) การสร้างการรับรู้ (Awareness) การสร้างวิถีปฏิบัติ (Implement) การประยุกต์ใช้ (Apply) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (Supervision) และการขยายผลและสร้างเครือข่าย (Expansion and Network) โดยมีผลการประเมินด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลปรากฏเป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นพ้องคล้อยกับผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและองค์ประกอบในการบริหารเพื่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้สำเร็จว่าการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ควรประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทและการเตรียมการ (Context Analysis and Preparation) การสร้างการรับรู้ (Awareness) การสร้างวิถีปฏิบัติ (Implement) การประยุกต์ใช้ (Apply) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (Supervision) และการขยายผลและสร้างเครือข่าย (Expansion and Network) ซึ่งสอดคล้องกับ วนิดา ไหมพรม (2560) ได้ศึกษาการพัฒนา

คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ “กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ” โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม พบว่าการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ “กิจกรรมสร้างสรรค์ 5 ลักษณะ” โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชน ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมทั้งห้ากลุ่มที่ประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง-มาก ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมทั้งห้ากลุ่มที่ประเมิน มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ บุญชูธรรม พันธ์วัฒน์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนพร้าวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่จากสภาพและปัญหาที่พบจึงดำเนินการแก้ปัญหา โดยใช้กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบตามวงจรพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง ซึ่งได้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพและปัญหารูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินการคัดกรองนักเรียน 2) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน 3) การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียนและ 4) การปรับปรุง แก้ไขเพื่อให้รูปแบบมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการวิจัยของศิริวรรณ พิริยคุณธร และคณะ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการส่งเสริมเด็กวัยเรียนให้เป็นคนดี เก่ง และสุข ของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสงขลา สรุปได้ 4 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความเข้าใจ 2) การศึกษาสถานการณ์ 3) การกำหนดแผนปฏิบัติ การลงมือปฏิบัติและการสะท้อนผลการปฏิบัติ (4) การประเมินผล สอดคล้องกับ สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมที่มีประสิทธิผล พบว่าองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมที่มีประสิทธิผลมี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และ 7 องค์ประกอบย่อยได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย การนำองค์การและการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์ การจัดการ กระบวนการ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ผลลัพธ์การดำเนินงาน ภาพรวมของโรงเรียน และสอดคล้องกับ เลวิส Lewis (2001) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยในชั้นเรียนและความรับผิดชอบของนักเรียนโดยศึกษาจากโรงเรียนประถมศึกษา 21 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษา 21 โรงเรียน โดยศึกษาบทบาทของวินัยในชั้นเรียนที่ส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้และความเรียบร้อยในชั้นเรียน ผลการศึกษาบ่งชี้ว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าการมีปฏิกริยาโต้ตอบต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนโดยใช้วินัยในการลงโทษเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความรับผิดชอบและส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำกิจกรรมของนักเรียน ดังนั้น ครูควรใช้เทคนิคเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมแรงเพิ่มขึ้น เช่น การให้นักเรียนได้มีโอกาสอภิปรายการให้รางวัลสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ดีและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3. ผลการนำรูปแบบไปใช้บริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ มีการทดลองใช้ใน 2 วงรอบ ได้แก่ ปีการศึกษา 2566 และปีการศึกษา 2567 โดยแต่ละวงรอบประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์บริบทและการเตรียมการ (Context Analysis and Preparation) การสร้างการรับรู้ (Awareness) การสร้างวิธีปฏิบัติ (Implement) การประยุกต์ใช้ (Apply) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (Supervision) และการขยายผลและสร้างเครือข่าย (Expansion and Network) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในปีการศึกษา 2566 พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนมีผลการเรียน 0 ลดลง คิดเป็นร้อยละ 34.45 ในปีการศึกษา

2567 พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนมีผลการเรียน 0 ลดลง คิดเป็นร้อยละ 22.38 มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยสูงกวาระดับประเทศ และระดับจังหวัดทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏเป็นเช่นนี้เนื่องจาก ทุกคนได้รับรู้และเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีนักเรียน มีแนวทาง วิธีการปฏิบัติ มีโครงการ กิจกรรมในการพัฒนา มีการบูรณาการกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่โรงเรียนได้ดำเนินการอยู่แล้วทำให้การดำเนินงานไม่ซ้ำซ้อน มีตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่เป็นระบบ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ นักเรียนมีทักษะด้านวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะการดำรงชีวิตและส่งผลให้นักเรียนได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ปญฺชรัศมี พันธุ์วัฒน์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การทดลองใช้รูปแบบโดยครูหัวหน้าระดับพบว่า รูปแบบมีความเป็นระบบ เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีความชัดเจน ตรงกับความต้องการกระชับเวลาเอื้อต่อการทำงานของครูแต่คู่มือการใช้ไม่เอื้อต่อผู้สูงวัย 2) การใช้รูปแบบโดยครูที่ปรึกษาพบว่า มีความพึงพอใจต่อการใช้งานโปรแกรมพร้อมคัดกรองโดยรวมอยู่ระดับ มากที่สุด มีความพึงพอใจต่อการใช้คู่มือโปรแกรมพร้อมคัดกรองโดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวม อยู่ระดับ มากที่สุด 3) การศึกษาความพึงพอใจใน รูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนพร้าววิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าครูกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียนโดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ น้ำทิพย์ ม่วงปลอด (2557) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครูผู้ปกครอง และคณะกรรมการโรงเรียนขึ้นพื้นฐานต่อคุณภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์แม่แบบแก้ปัญหาเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาของโรงเรียนบ้านหัวถนน จังหวัดสงขลา พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนขึ้นพื้นฐานมีความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุด และสอดคล้องกับ ออสกัทเธอร์ (Osguthorpe, 2006) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การแสดงออกด้านจริยธรรมของครูกับการพัฒนาด้านจริยธรรมของนักเรียน โดยได้ทำการเปรียบเทียบพฤติกรรม และการแสดงออกของนักเรียนที่ได้เรียนกับครู 2 คน โดยครูคนแรกมีพฤติกรรมการสอน กิจกรรมการเรียน การสอนการแสดงออกที่แฝงจริยธรรม เปรียบเทียบกับครูอีกคนที่เน้นการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีนัยสำคัญในความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการแสดงออกของครูที่มีการแฝงจริยธรรมเข้าไป โดยนักเรียนที่ได้เรียนกับครูทั้งสองคน มีพฤติกรรมการเรียนและการแสดงออกภายในห้องเรียนที่แตกต่างกัน

4. ผลการประเมินผลรูปแบบ พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวราวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สำเร็จ ด้านความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องมาจากการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวราวิทยานี้ได้ทีการสร้างตระหนักรู้และรับรู้ในทุกภาคส่วน มีกระบวนการทำงานและกระบวนการประเมินอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวราวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตาม

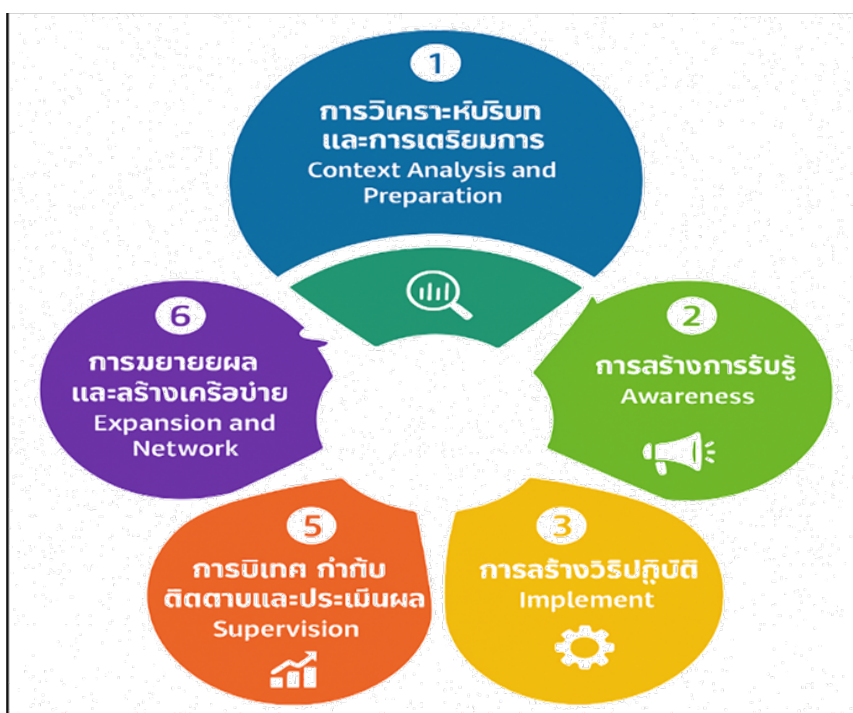
หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เจตนา เมืองมูล และนงคราญ ปัญญาสิทธิ์ (2561) ได้ทำวิจัย เรื่องการพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของห้องเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ด้านการปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทำให้ได้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 3 ด้าน ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 คุณภาพของครู และด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน ความเหมาะสมและเป็นไปได้ของคู่มือการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการใช้มาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ห้องเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ โดยการประเมินของโรงเรียนมีผลการประเมินห้องเรียนคุณภาพอยู่ในระดับดีขึ้นไป ทั้งรายด้านและภาพรวมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับ มนตา ตูลย์เมธการ และคณะ (2560) ได้ศึกษาการสังเคราะห์ห้องค์ความรู้ กระบวนการขยายผลโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมในส่วนภูมิภาคและประเมินผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม ในรายงานการวิจัย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งได้รายงานข้อมูลที่เกิดการเปลี่ยนแปลงของโครงการในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม 1) ด้านสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ร่มรื่นเหมาะสมเป็นที่เรียนมากขึ้น 2) ด้านนักเรียน พฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นไปตามคุณธรรมอัตลักษณ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้เป็นส่วนใหญ่ 3) นักเรียนพัฒนาตนเองในทิศทางที่ดีเพิ่มมากขึ้น 4) โรงเรียนส่วนใหญ่มีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น 5) โรงเรียนมีนวัตกรรม/องค์ความรู้ของการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม 6) โรงเรียนได้รับการยอมรับให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนใกล้เคียง ชื่อเสียงของโรงเรียนในด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้ดีขึ้น ทำให้โรงเรียนใกล้เคียงมาศึกษาดูงานด้านคุณธรรมจริยธรรม และพบว่าผลพลอยได้จากการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ทำให้ 1) โรงเรียนมีผลทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติ (O-NET) ในระดับสูงขึ้น 2) โรงเรียนคุณธรรมมีนักเรียนที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเพิ่มขึ้น 3) อัตราออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรมลดลง ในทางตรงกันข้ามพบว่า ส่วนใหญ่มีนักเรียนเข้ามาศึกษาต่อเพิ่มขึ้น 4) โรงเรียนและนักเรียนได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติจากการประกวดแข่งขันต่างๆ การแข่งขันทางด้านวิชาการ ด้านกีฬา การประกวดสิ่งประดิษฐ์ หรืองานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ การแข่งขันร้องเพลงและเล่นดนตรี ฯลฯ และ 5) ชุมชนมีการตื่นตัวในระดับสูงในการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม พบว่าชุมชนจะให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นฐานจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนในด้านงบประมาณสถานที่ อุปกรณ์ และร่วมเป็นวิทยากรเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสอดคล้องกับ Abe (2005) ได้ศึกษาการใช้วิธีการสอนแบบใหม่มีผลกระทบต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนที่เป็นชาวแอฟริกันอเมริกันหรือไม่อย่างไร จากการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนมีผลกระทบต่อวินัยนักเรียน วิธีการจัดการเรียนการสอนจะนำมาซึ่งพฤติกรรมของนักเรียนในด้านบวกและการใช้วัสดุในการสอนสามารถช่วยลดพฤติกรรมของนักเรียนในด้านลบได้ การสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างครูกับนักเรียน มีความสำคัญมากต่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการตัดสินใจที่จะใช้อำนาจของครูสามารถมีผลที่ลดและเร่งให้เกิดปัญหาด้านระเบียบวินัยได้ นักเรียนมีแนวโน้มที่จะตอบสนองในด้านบวกต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ การใช้สื่อวัสดุด้านการจัดการเรียนการสอนสามารถช่วยลดพฤติกรรม

ด้านการผิวนัยและเพิ่มระดับความเพียรพยายามในการศึกษาหาความรู้ของนักเรียนที่เป็นชาวแอฟริกันอเมริกันมากขึ้น การใช้สื่อวัสดุด้านการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจนกับปัจจัยด้านเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ เพศ อายุและประสบการณ์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยเหล่านี้ในการยืนยัน แนวโน้มเหมือนกับที่พบในการวิจัยครั้งก่อน ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านวัฒนธรรมและยังสนับสนุนคำกล่าวที่ว่าจัดการเรียนการสอนและการจัดหลักสูตรแบบใหม่สามารถช่วยลดปัญหาด้านระเบียบวินัยในกลุ่มของนักเรียนที่เป็นชาวแอฟริกันอเมริกันได้มากขึ้น

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้คือรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ นั้น พบว่า ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์บริบทและการเตรียมการ (Context Analysis and Preparation) การสร้างการรับรู้ (Awareness) การสร้างวิธีปฏิบัติ (Implement) การประยุกต์ใช้ (Apply) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (Supervision) และการขยายผลและสร้างเครือข่าย (Expansion and Network) แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ

จากภาพองค์ความรู้จากการวิจัย ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สู่ความสำเร็จ อธิบายได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์บริบทและการเตรียมการ (Context Analysis and Preparation) โดยการร่วมมือกันดำเนินการวิเคราะห์บริบท (Analysis) และออกแบบนวัตกรรม ร่วมกันวิเคราะห์สภาพบริบท (SWOT)

ตามหลักการ 5จ (เข้าใจ รู้ใจร่วมใจ พอใจ ภูมิใจ) ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สำเร็จ

2. การสร้างการรับรู้ (Awareness) โดยการสร้างความเข้าใจ การรับรู้ร่วมกันกับนักเรียน ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน ถึงความสำคัญที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา

3. การสร้างวิธีปฏิบัติ (Implement) โดยการจัดทำคู่มือการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา ที่มีการกำหนดกรอบ แนวทาง วิธีการปฏิบัติ รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4. การประยุกต์ใช้ (Apply) เป็นกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ใน 4 มิติ คือ การพัฒนาผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร และผู้สนับสนุนในชุมชน โดยการลงมือปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย การร่วมกันลงมือปฏิบัติในการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5. การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (Supervision) โดยการกำหนดวิธีการและจัดทำเครื่องมือการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจวิธีการและการใช้เครื่องมือการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน กำหนดปฏิทินการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การดำเนินการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และสรุปผลการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

6. การขยายผลและสร้างเครือข่าย (Expansion and Network) โดยการ Show แสดงผลงาน หรือนิทรรศการ ผลลัพธ์ความสำเร็จ Share การถอดบทเรียนแบบอย่างที่ดีและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Social การประชาสัมพันธ์ภายใต้สื่อสังคมออนไลน์ในหลากหลายช่องทาง และ Best Practice การถอดบทเรียนสู่วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการและสังเคราะห์องค์ประกอบในการบริหารเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากในแต่ละปีจะมีนักเรียนเข้ามาใหม่ที่โรงเรียนต้องดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้เป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนด

1.2 ควรมีการนำผลที่ได้จากการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลของการลงมือปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย มาใช้ในการทบทวนการดำเนินโครงการ/กิจกรรมในครั้งต่อไปให้เป็นรูปธรรมให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาประสิทธิผลของการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สำเร็จ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- จิตตินันท์ ดีหลาย. (2561). การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไสวัญวิทย จังหวัด ตราด. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกริก.
- เจตนา เมืองมูล และนงคราญ ปัญญาสิทธิ์. (2561). การพัฒนามาตรฐานห้องเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. รายงานงานวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- น้ำทิพย์ ม่วงปลอด. (2560). การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาขั้น พื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัย หาดใหญ่.
- บุญชูศรี พันธ์วัฒน์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการ คัดกรอง นักเรียนของโรงเรียนพร้าววิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- พระครูวินัยธรคุณ จนทสโล (เจ้าจันทิก). (2560). กระบวนการพัฒนาเยาวชนตาม หลักการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เชิงพุทธบูรณาการใน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มนตา ตูลย์เมธการ, อรุมา เจริญสุข, วิไลลักษณ์ ลังกา, อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล และพนิดา มารุ่งเรือง. (2560). รายงานการสังเคราะห์องค์ความรู้กระบวนการขยายผลโรงเรียน คุณธรรมจริยธรรมในส่วน ภูมิภาค และการประเมินผลการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ เดือนตุลา.
- มนฤดี ถือสมบัติ. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วนิดา ไหมพรม. (2560). การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ “กิจกรรม สร้างสรรค์ 5 ลักษณะ โรงเรียนตะเคียนวิทยา. รายงานการวิจัย. กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศิริวรรณ พิริยคุณธร และคณะ. (2557). ประสบการณ์การนำหลักคำสอนทางพุทธศาสนาใช้ในการดำเนิน ชีวิตของผู้สูงอายุที่มีโรคเรื้อรังในชุมชนชนบท. วิทยาลัยพยาบาลสงขลานครินทร์, 34(2), 32-50.
- สนอง สุตสะอาด และศศิธรดา แวงไทย. (2561). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียน คุณภาพที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา. วารสาร สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 4(Special), 150-159.
- สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผลสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. วิทยาลัย บัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา. (2564). ระเบียบบริหารราชการโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา พ.ศ. 2564. ชลบุรี: โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา.
- โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา. (2564). ความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนต่อการบริหาร และการจัดการศึกษาของโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา ปีการศึกษา 2564. ชลบุรี: โรงเรียน หนองใหญ่ศิริวรราชวิทยา.

- โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย. (2564). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย พ.ศ. 2565 – 2567. ชลบุรี: โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย.
- โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566. ชลบุรี: โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย.
- โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2567. ชลบุรี: โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย.
- โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย. (2566). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2565. ชลบุรี: โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย.
- อำนาจ บัวศิริ. (2561). กระบวนการสร้างภาวะผู้นำด้วยหลักไตรสิกขา. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 5(3), 26-27.
- Abe, D.J. (2005). Effects of non-traditional instruction on the classroom discipline of African American students. Dissertation Abstracts International, 65(7), 2471-A.
- Lewis, M. (2001). Implementing the lexical approach: Putting theory into practice. Hove, England: Language Teaching Publications.
- Osguthorpe, (2006). Relationship between ethical expressions of teachers and the ethical development of students. The Journal of Leadership Studies, 5(1), 125-134.